

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 14.12.2007

Číslo: Ročník 17 (2007), Číslo 4

Sekce: Šumné knihovny

Název článku: Představuje se Městská knihovna Náchod, o.p.s.

Autor: Marie Sobotková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=867>

Představuje se Městská knihovna Náchod, o.p.s.

Marie Sobotková

Městská knihovna v Náchodě navazuje na bohatou historii a tradice knihovnické činnosti. Její začátky jsou spojeny se jménem Josefa Myslimíra Ludvíka a Čtenářskou společností v Náchodě, která vznikla roku 1821. Přímo pokračovatelkou byla náchodská školní knihovna, založená Karlem Kejklíčkem v roce 1828. Plnila také funkci knihovny veřejné. Roku 1897 začala v Náchodě působit veřejná lidová knihovna, spravovaná odborem Národní jednoty severočeské a dotovaná i náchodskou obcí. Začátkem 20. století byla otevřena také veřejná čítárna. V roce 1919 schválila Městská rada v Náchodě převzetí lidové knihovny od Národní jednoty severočeské a její přeměnu ve veřejnou knihovnu obecní. V dalších letech působila pod názvem městská, od počátku padesátých let byla knihovnou okresní. V té době postupně získala nové prostory v domě bývalého továrníka Cyrila Bartoně-Dobenína na ulici Kamenice v centru města. V roce 1995 ukončil okresní úřad zřizovatelskou funkci okresní knihovny. Rokem 1996 se knihovna opět stala zařízením města a zvolila právní formu obecně prospěšné společnosti. Díky rozhodnutí dědiců původního majitele budovy zůstala knihovna v domě na Kamenici. Zároveň tím byly vytvořeny podmínky pro rozšíření prostor do přízemí a suterénu a komplexní řešení technického zázemí knihovny.

V roce 2002 byly zahájeny rozsáhlé stavební úpravy památkově chráněné budovy knihovny. Investorem celé akce bylo město Náchod. Výsledkem je nový depozitář v suterénu a nové oddělení pro dospělé čtenáře v přízemí a mezipatře, slavnostně otevřené 17. října 2003. Stavební a renovační práce pokračovaly v dalších poschodích knihovny. 15. června 2004 bylo otevřeno nové, podstatně rozšířené oddělení pro děti. 1. listopadu 2004 byl obnoven provoz studovny s čítárnou v renovovaných původních interiérech, které ve stylu art deco vytvořili v letech 1929-1931 Otakar Novotný, František Kysela, Karel Dvořák a František Anýž.

Knihovnické, informační a další kulturní služby poskytuje knihovna ve 3 podlažích své budovy na pěší zóně města. Díky novému výtahu je přístup do všech prostor bezbariérový. Oddělení pro dospělé v přízemí s rozsáhlým volným výběrem krásné a naučné literatury v regálech do oblouku v duchu motto "knihovna otevřeného srdce" pokračuje i do mezipatra, kde najdeme knihy poezie, hudebniny - noty a cizojazyčnou literaturu. Návštěvníkům jsou k dispozici kromě pohodlných míst k posezení či studiu u stolků také on-line katalogy, počítače s přístupem na internet, vyčleněný prostor s informacemi a materiály pro neziskové organizace, výstavy k výročím a událostem v regionu, také informační služby, zajišťované pracovníky oddělení pod vedením Mgr. Jiřího Vítky.

"Sluníčkové" oddělení pro děti zabírá téměř celý prostor 1. poschodí. Opět rozsáhlý

volný výběr naučné a krásné literatury, časopisy po děti, přístup na internet, počítače s možností prohlížení CD, stolní hry, hrací koutek na žíněnkách pro nejmenší návštěvníky, maňáskové divadlo. Multifunkční nábytek umožňuje uspořádání prostoru pro besedy, konference, počítačové prezentace, tvůrčí dílny nebo individuální přípravu školního úkolu. Také zde jsou základem klasické knihovnické a informační služby. Na ně pak navazuje velmi široká plejáda další činnosti, zaměřená na všechny věkové kategorie dětí. Besedy a literární programy pro mateřské školy, maňáskové divadlo, systém besed knihovnického minima pro všechny ročníky základních škol v Náchodě, pravidelné literární, výtvarné i poznávací soutěže, setkání se spisovateli, ilustrátory aj. Vedoucí oddělení Mgr. Ivana Votavová zapojuje oddělení pro děti do projektů Klubu dětských knihoven, vede také čtenářský kroužek, který vydává svůj časopis, a připravuje maňásková představení. Novým prvkem činnosti je pravidelné setkávání s "knihovnickou třídou" - dopolední tematické vzdělávací programy jako doplněk školní výuky, ovšem v prostředí a s využitím možností knihovny. Na aktivitách pro děti se podílejí i další pracovníci knihovny, zejména na týmových akcích "pasování čtenářů", "klíčování", Noci s Andersenem nebo besedách knihovnického minima.

Oddělení studijních a regionálních služeb v čele s Mgr. Věrou Škraňkovou je ve 2. poschodí budovy. Zahrnuje čítárnu novin a časopisů, studovnu s fondem historických i současných slovníků a encyklopedií, Sbírkou zákonů a dalšími informačními prameny včetně počítačových databází. Součástí je fond regionální literatury, mapující území okresu Náchod, zčásti přístupný pouze prezenčně. Do studovny směřují složitější informační dotazy, zde je poskytována také meziknihovní výpůjční služba a přístup na internet pro seniory. V tomto patře je i sálek využívaný ke kulturním akcím pro veřejnost (besedy se spisovateli, prezentace publikací, večery poezie, komorní výstavy) a k poradám nebo vzdělávacím akcím pro pracovníky knihoven.

Všechna předchozí jmenovaná oddělení služeb pro čtenáře zákonitě doplňuje svou činností oddělení zpracování fondu. Za jeho práci zodpovídá paní Dana Kracíková. Knihovna je plně automatizovaná, používá systém KP-win SQL. Elektronický katalog knihovního fondu a přístup uživatelů ke čtenářským kontům je rovněž na webových stránkách knihovny <http://www.mknachod.cz>. Důležitou profesí v naší obecně prospěšné společnosti je pozice ekonomky, mzdové a všeobecné účetní a administrativní pracovnice - to vše zodpovědně vykonává paní Štěpánka Štelcigová.

Charakteristiku oddělení knihovny doplní jen stručný přehled dalších akcí, které připravujeme. Ve spolupráci se středními školami lekce informatiky pro studenty 1. ročníků. V rámci náchodského festivalu Prima sezóna hodnotící semináře a tvůrčí dílny mladých básníků a literátů. Pro školy a zájemce literární procházka Po stopách Dannyho Smiřického. Cíleně zaměřené akce Internet pro seniory, Dámská jízda na vlnách internetu, Co číst dětem, co číst o dětech pro maminky na mateřské dovolené, Knihovna pro celou rodinu aj. Setkání se spisovateli či interprety přivedla do knihovny mnoho zajímavých osobností (Ivan Klíma, Jiří Stránský, Zdeněk Urbánek, manželé Vaculíkoví, Tomáš Halík, Hana Kofránková, Jiří Dědeček, Tereza Brdečková, Iva Procházková aj.). Spolupráce s výtvarníky regionu se odráží v pravidelných výstavách jejich tvorby. V hale knihovny poskytujeme prostor pro další neziskové organizace, tradiční je spolupráce s klubem hendikepovaných dětí Vánek. Připravujeme prezentace nových publikací regionálních autorů (Jaroslav Cita, Věra Vlčková, Aleš Fetters, Eva Koudelková), také večery poezie. Regionální tematiku najdeme i v publikacích vydaných knihovnou, např. tituly Václav Fryček, Literární místopis Náchodska, Cestou knihovníka, Oldřich Hlavsa.

Velmi dobrou spolupráci a kontakty máme s kolegy v knihovnách polských měst Valbřich, Nová Ruda, Vratislav aj., také se Spolkem polských knihovníků. Probíhají vzájemné návštěvy a studijní exkurze, odborné konference a semináře s prezentacemi

činnosti.

Městská knihovna v Náchodě je pověřenou knihovnou pro zajištění výkonu regionálních funkcí v okrese Náchod. Hlavní cíle tohoto projektu v rámci Královéhradeckého kraje byly už dostatečně popsány v tomto zpravodaji. Stručně řečeno jde o odbornou metodickou, vzdělávací i zcela konkrétní pomoc především knihovnám s neprofesionálními pracovníky v obcích. A jaké jsou výsledky? V našem regionu je 63 knihoven s neprofesionálními pracovníky. Poradenská, konzultační a vzdělávací činnost byla zaměřena na přípravu grantových programů, projekt internetizace knihoven a práci s internetem. Se starosty obcí byly řešeny otázky umístění a vybavení knihoven, také funkce knihovníků. Proběhla školení knihovníků v práci s počítačem a internetem. Tvorba, distribuce a cirkulace výměnných souborů z prostředků dotace na regionální funkce jsou zajišťovány v Náchodě a v městských knihovnách s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Knihovny v obcích jsou doplňovány novou naučnou i krásnou literaturou. Dokončen byl cyklus aktualizací a revizí knihovních fondů. V letošním roce se podařilo zprovoznit Obecní knihovnu v Heřmánkovicích. Obecní knihovna v Šonově u Broumova, ve které byla obnovena činnost v závěru loňského roku, získala péči obecního úřadu novou místnost s internetem. Nové pěkné prostory ocenili i knihovníci obecních knihoven okresu Náchod, pro které bylo připraveno pravidelné podzimní setkání právě v Šonově. Další navštívenou knihovnou byla Obecní knihovna ve Velkých Petrovicích. Místní zastupitelé pamatovali při rekonstrukci prostor pro obecní úřad i na knihovnu, a tak má studentka Petra Hedvíková dobrý start při převzetí funkce knihovnice. Zkušenosti jí na místě předával obdivuhodně aktivní nejstarší knihovník v našem regionu, jednadevadesátiletý pan Rudolf Prouza z Kramolny.

O tom, že knihovny už nejsou v obcích popelkou, svědčí i další, pěkně vybavené knihovny. Letos získala prvenství v krajském kole soutěže Vesnice roku knihovna ve Velichovkách. Knihovnice paní Eva Ambrožová se věnuje dětem. Čtou, malují, píší pohádky a povídky. V září je navštívila spisovatelka Petra Braunová a velice živě s nimi pobesedovala. Soutěže Vesnice roku se zúčastnily také další knihovny: Bezděkov, Česká Čermná, Kramolna a Trubějov, Martínkovice, Nový Hrádek, Slatina nad Úpou, Studnice a Řešetova Lhota, Suchý Důl, Velké Petrovice, Vlkov, Vysokov, Žernov. Krajské prvenství ještě získaly knihovny Studnice a Řešetova Lhota v roce 2003 a Žernov v roce 2005. Studnická knihovna se také může pochlubit svým umístěním v rekonstruované tvrzi v sídle obecního úřadu a bohatou výpůjční činností. Rovněž obec Jasenná dobře vyřešila umístění své knihovny v novém objektu obecního úřadu. V obecních knihovnách máme řadu knihovníků, kteří naplňují slogan "knihovnu dělá knihovník". K takovým patří paní Marie Grimová z Nového Hrádku, pan Aleš Antoš z Řešetovy Lhoty, paní Bohumila Krausová z Chvalkovic, paní Marie Jirková ze Žernova a mnozí další.

Cílem textu bylo představit knihovnu s jejími službami a funkcemi, je to tedy tak trochu přehled faktů a akcí. Na mnohé se ani nedostalo. Mnohé nejde ani popsat, je lépe to vidět a zažít. Ale i z konstatování faktů vyplývá, že za vším musí být jednotliví knihovníci, případně dobrý tým knihovny. A to už je zase téma pro jiný článek.